

Timó de vida: una proposta emprenedora
—Josep M. Lloró—

Corre ja pels instituts de secundària de Catalunya una proposta de modificació curricular per al darrer curs de l'Educació Obligatoria. La bona notícia és que inclou una matèria d'"Emprenedoria i orientació laboral". Les dues males notícies són: u, que no és obligatòria per a tots els alumnes; dos, que, pel que sembla, els continguts d'aquesta matèria insisteixen bàsicament en ensenyar a muntar una empresa. Tota crisi econòmica és fonamentalment una crisi cultural. Per tant, insistir en la importància de donar només coneixements tècnics —formació empresarial— a joves que hauran de donar respostes culturals als reptes econòmics amb què s'enfrontaran em sembla miop.

A l'Institut on treballo, fa un parell d'anys a suggerència de la meva col·lega Gemma Gilabert vam inventar-nos una matèria obligatòria per a tots els alumnes de 4t d'ESO que vam titular, per a engrescar als alumnes, "Timó de vida". Vinculant el contingut de la matèria al finançament del viatge de fi de curs, vam dissenyar gairebé unes quaranta sessions amb l'objectiu d'incentivar entre els nostres alumnes l'adquisició de valors com són: el gust per la innovació, la valentia per assumir riscos, la responsabilitat, la creativitat, la perseverança, i la iniciativa.

Es tractava d'encoratjar els nois i noies a no desconfiar de la seva intuïció i a ser capaços de donar-li forma i materialitzar-la en projectes que els permetessin finançar-se una part del viatge de fi de curs. Volíem fer de cada grup-classe un equip de persones que col·laboren, que treballen juntes, que creen sinergies. Els vam parlar de no tenir por del fracàs, de com considerar-lo un aprenentatge i no una desgràcia. I ho hem fet des d'una escola pública perquè creiem en el valor central de l'educació pel futur de *tots* els nostres joves i del nostre país.

El resultat va ser molt positiu. De cada iniciativa que els alumnes van dur a terme en vam fer anàlisis crítiques observant els punts forts i els febles, les oportunitats i els riscos. Vam fer un taller amb l'emprenedor Xavier Verdaguer, que va venir *gratia et amore* per a explicar a un grup de joves de setze anys com es va convertir en un empresari innovador. Els va parlar dels invents del professor Franz de Copenhaguen i de pujar al Klimanjaró. Nosaltres, a les classes, discutíem les actituds d'emprenedoria parlant amb ells de Sartre o Kavafis, analitzant junts "Diarios de la Motocicleta" de Walter Salles. Vam convertir l'IES en una pista de skate o una guarderia, però sobretot en un lloc per aprendre a no tenir por i sí a tenir empena.

El nostre objectiu no és ensenyar a fer empreses, sinó a acompanyar-los en el seu procés de construcció d'una personalitat autònoma, creativa, a formar-los en aquelles aptituds emprenedores citades abans que han de permetre que els nostres joves siguin creadors de valor —econòmic, social o cultural.

